

Možnosti přípravy učitelů odborných předmětů a učitelů odborného výcviku

❖ V ČR dlouhodobě existují dva modely přípravného vzdělávání učitelů:

❖ *Integrativní model* předpokládá, že v učitelské přípravě jsou všechny její prvky integrovány a směřují ke společnému cíli: vybavit budoucího učitele odpovídajícími kompetencemi (způsobilostmi), resp. dovednostmi a vědomostmi, ovlivnit a rozvinout jeho žádoucí profesní, ale i obecně lidské postoje, podporovat a utvářet v něm žádoucí hodnoty. Výběr učiva stejně jako formy a metody výuky jsou ve všech disciplínách, tzn. nejen v pedagogicko-psychologických či osobnostně rozvíjejících, ale i v odborně apochačnických, tomuto cíli podřízeny. V závěru studia vykonávají studenti státní závěrečné zkoušky z apochačnických předmětů a jejich didaktik, i z pedagogických a psychologických disciplín, a tak získávají odbornou kvalifikaci pro výkon činnosti učitele. Tento model studia se uplatňuje především při vzdělávání učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů.

❖ *Konsekutivní model* je charakteristický pro přípravné vzdělávání učitelů odborných předmětů. Student je nejprve připravován jako budoucí odborník ve zvoleném oboru a tomuto cíli odpovídá výběr učiva i zvolené formy a metody výuky; po vykonání příslušných státních zkoušek se stává např. strojním, ekonomickým, chemickým, zemědělským či jiným inženýrem. Odbornou kvalifikaci pro výkon učitelství však tento absolvent nedispone. Pokud se tedy absolvent pro učitelství rozhodne, je nutné, aby si svou stávající kvalifikaci doplnil nejméně o pedagogicko-psychologickou a didaktickou složku. K tomu mu zákon č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících nabízí několik možností. Konsekutivního modelu přípravného vzdělávání využívají především učitelé odborných předmětů, ale stále častěji i učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů, kteří své přípravné vzdělávání neabsolvovali jako učitelé studium, ale jako studium odborné. (Do tohoto modelu studia spadá i tzv. souběžné studium, ve kterém má student již v době své pregraduální pří-

pravy možnost souběžně studovat pedagogické disciplíny.)

❖ Každý z uvedených modelů učiteléské přípravy má své přednosti a samozřejmě i své slabé stránky, každý má své zastánce či kritiky. Pokud by tyto modely byly v realitě koncipovány a realizovány jako do určité míry srovnatelné, není důvodu jeden či druhý zavrhnout.

❖ Zákon č. 563/2004 Sb. umožňuje využít k realizaci konsekutivního modelu pro učitele odborných předmětů 3 přístupy; základ vždy tvoří vzdělání získané v akreditovaném magisterském studijním programu studijního oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného odborného předmětu. Dále však následují tyto možnosti:

- 1 vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném bakalářském studijním programu v oblasti pedagogických věd zaměřeném na přípravu učitelů střední školy;
- 2 vzdělání v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na přípravu učitelů střední školy;
- 3 vzdělání získané ve vzdělávacím programu akreditovaném pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a uskutečňovaném vysokou školou nebo zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo organizací zřízenou ministerstvem za účelem dalšího vzdělávání.

❖ Odlišnost uvedených cest vedoucích k získání odborné kvalifikace je především v jejich hodinových dotacích – bakalářské studium je minimálně šestisemestrové, celoživotní vzdělávání realizované VŠ (dříve DPS) mívá rozsah kolem 250 hodin, akreditovaný program DV PP (dále studium pedagogiky) má stanovenou dotaci nejméně 120 výukových hodin. Rozsah hodinových dotací samozřejmě výrazně ovlivňuje obsah studia. Zdá se, že srovnatelnost výstupů studia nebude tvořit silnou stránku této zákonné úpravy.

❖ Problémy souvisí i s realizací uvedených vzdělávacích možností – vysoké školy

mohou poskytovat všechny uvedené možnosti; pro získání akreditace bakalářského studia musí dokladovat odbornost vyučujících, jejich publikační činnost, vědecké hodnosti apod. Toho není třeba při realizaci celoživotního vzdělávání, pro které není akreditace nutná; převaha vysokých škol však tyto své programy akredituje jako programy DV PP, aby škola mohla studium svých učitelů finančně podpořit. Studium pedagogiky, které až dosud mohlo být realizováno pouze institucí pro DV PP, může být nově realizováno i vysokou školou. Vysoká škola zde může využít svých odborníků, jimiž zařízení pro DV PP či organizace zřízené ministerstvem ve většině případů nedisponují, a v lepším případě je najímají opět na vysokých školách.

❖ Různé možnosti vzdělávání pro získání odborné kvalifikace jsou pro vzdělávající se také různě finančně náročné, což samozřejmě ovlivňuje poptávku po uvedených možnostech. Bakalářské studium je studium bez poplatků. Za další dvě možnosti studia musí účastník platit – v jednom případě je rozsah 250 hodin, ve druhém 120 hodin. Je nabíledni, která z obou placených nabídek bude za stávajícího finančního ocenění učitelů preferována.

❖ Dalším ožehavým místem realizace přípravného vzdělávání učitelů odborných předmětů je výuka příslušných didaktik. V integrativním modelu je vyučována jednak obecná didaktika, jednak didaktiky příslušných apochačnických disciplín, které jsou mimo jiné součástí státní závěrečné zkoušky. Obecnou didaktiku nabízejí prakticky všechny uvedené přístupy k realizaci konsekutivního modelu. Problémem jsou oborové didaktiky (didaktika odborných předmětů ekonomických, strojirenských apod.); ty jsou obsaženy v příslušných bakalářských studijních programech. Programy celoživotního vzdělávání některých vysokých škol však s nimi mívají problémy – vysoká škola bývá zaměřena na určité obory, ale celoživotní vzdělávání zaměřené na přípravu učitelů by nejraději realizovala pro všechny učitele bez ohledu na

jejich aprobační předměty, na výuku oborových didaktik často nemá odpovídající odborníky. Studium pedagogiky realizované zařízeními pro DV PP je na tom ještě o poznání hůř.

❖ Probíhající školská reforma přenesla mnoho důležitých rozhodnutí do škol; pojetí výuky, koncipování vyučovacích předmětů apod. jsou záležitostí školy, jejího pedagogického sboru, jednotlivých vyučujících; nároky na pedagogickou kvalifikaci učitelů se výrazně zvýšily. Podmínky vymezené pro realizaci pedagogické přípravy učitelů odborných předmětů na tuto náročnou odbornou činnost se s potřebami školské reformy poněkud mijejí. Příprava v rozsahu 120 hodin neodpovídá současným potřebám¹ a nárokům kladeným na práci učitele.

❖ V následujícím textu přinášíme stručné informace o studijních programech vysokých škol, které se systematicky a kvalitně připravují učitelů odborných předmětů věnují.

PhDr. Helena Marinková, PhD.

¹ Pokud si uvědomíme, že např. kvalifikace získaná studiem oboru strojní inženýrství není učitelskou kvalifikací, lze vnímat studium vedoucí k získání kvalifikace učitel odborných předmětů strojírenských jako rekvalifikační studium. Pro srovnání uvádíme, že např. minimální předepsaná hodinová dotace rekvalifikačního kurzu „pečovatel/pečovatelka o děti ve věku od 3 do 15 let“ je pro absolventy studijních oborů s maturitní zkouškou stanovena na 160 hodin. Rekvalifikace „manikúra a pedikúra, včetně nehtové modeláže“ předpokládá pro účastníky s maturitou 190 hodin; rekvalifikace „základní výchovná činnost“ má opět pro účastníky s maturitou rozsah 200 hodin.

Příprava učitelů odborných předmětů na PdF OU v Ostravě

❖ Katedra technické a pracovní výchovy Pedagogické fakulty Ostravské univerzity je garantem *tříletého bakalářského* a na něj *navazujícího dvouletého magisterského studia Učitelství odborných předmětů*. Tyto obory jsou akreditovány jako kombinované – bakalářský ve studijním programu Specializace v pedagogice, magisterský ve studijním programu Učitelství pro střední školy. Studium probíhá ve dvou specializacích – *Obchod a služby a Strojírenství*. Bakalářské studium je určeno pro absolventy středních odborných škol, do magisterského studia jsou přijímáni absolventi bakalářského studia oborů vyučovaných na naší fakultě i absolventi bakalářského studia příbuzných oborů z ostatních vysokých škol.

❖ Absolvent je připraven *pro práci učitele na středních odborných školách a na středních odborných učilištích* jak v oblasti teoretických, tak praktických předmětů.

❖ Ve specializaci *obchod a služby* je schopen kvalifikovaně vyučovat vedle své odbornosti související ekonomické předměty. Kromě obecných učitelských kompetencí je zdůrazněn požadavek na všeobecné ekonomické vzdělání tak, aby absolventi měli plně uplatnění na SOU a SOŠ v oblasti obchodu a služeb.

❖ Ve specializaci *strojírenství* získává obecné učitelské kompetence a je schopen kvalifikovaně vyučovat vedle své odbor-

nosti předměty strojírenského charakteru zaměřené na technologii, konstrukci, CAD, materiálovědu, elektrotechniku a elektroniku.

❖ Absolventi jsou připraveni pro výuku předmětů ve své odbornosti na všech typech středních škol, ale také pro výkon technicko-hospodářských funkcí ve výrobní sféře a ve službách. Absolvovali navazujícího magisterského studia také vytváří předpoklady pro výkon řídicích funkcí ve školství.

❖ *Prezenční výuka* probíhá v prostorách Pedagogické fakulty Ostravské univerzity vždy jedenkrát týdně v pracovní dny. Hodinová dotace prezenčních tutoriálů v jednotlivých semestrech se tedy pohybuje kolem 60 hodin.

❖ V průběhu studia převažuje *distanční forma výuky*. Z tohoto důvodu byly pro jednotlivé předměty vytvořeny studijní materiály, které mají charakter „distančních studijních textů“. V drtivé většině jsou autory tutoři jednotlivých předmětů. Texty jsou průběžně inovovány a rozšiřovány, tak aby odpovídaly aktuálním požadavkům odborného školství.

❖ Součástí studia je odpovídající odborná pedagogická praxe na středních odborných školách a středních odborných učilištích.

Doc. Ing. Berta Rychlíková, CSc.,
Ing. Svatopluk Slovák, PhD.

Příprava učitelů odborných předmětů na PedF MU

❖ Příprava učitelů odborných předmětů a praktického vyučování je na PedF MU garantována a zajišťována Katedrou didaktických technologií.

A. Celoživotní vzdělávání

1. Učitelství praktického vyučování

❖ Kurz v rozsahu 3 semestrů je určen vyučeným i nevyučeným uchazečům se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou, vyšším odborným vzděláním, popř. vysokoškolským vzděláním, získaným především ve studijních oborech technických a oborech obchodu a služeb. Ve třetím semestru se výuka dělí podle odborného zaměření. Cílem programu je doplnění odborné kvalifikace učitelů praktického vyučování a odborného výcviku.

2. Učitelství odborných předmětů SOŠ

❖ Třisemestrový kurz je určen pro uchazeče s neučitelským vysokoškolským vzděláním, získaným studiem v akreditovaném magisterském studijním programu, zejména oborů ekonomických, technických věd a technologií. Cílem programu je doplnění odborné kvalifikace učitelů odborných předmětů SOŠ.

3. Pedagogické studium pro pracovníky v dopravní výchově a státní správě pro dopravu

❖ Program je určen pro:

❖ učitele v autoškolách, učitele v kurzech pro zdokonalování řídičských dovedností, učitele řidičů z povolání při vstupním a periodickém školení a učitele řidičů referenčních vozidel;

❖ státní zaměstnance dopravně-správních agend, zkušební komisaře a policisty pro preventivní výchovu v dopravě.

B. Bakalářské studium

❖ V roce 2004 byl akreditován studijní obor „*Učitelství praktického vyučování*“, který je realizován formou kombinovaného studia. Po inovaci byl obor v roce 2007 re-akreditován a akreditace byla získána i pro prezenční formu studia.

❖ Cílem studia je připravit kvalifikované učitele praktického vyučování, zejména odborného výcviku, na středních školách tak, aby i tato kategorie pedagogických pracovníků perspektivně splňovala požadavek vysokoškolského vzdělání.

❖ Ve druhém ročníku si studenti volí jednu ze čtyř profilací, která navazuje na

jejich střední odborné vzdělání; jde o strojírenství, elektrotechniku, stavebnictví, obchod a služby.

C. Navazující magisterské studium

❖ Od roku 2008 realizuje katedra akreditovaný navazující magisterský obor *Učitelství odborných předmětů*, dnes již ve třech specializacích:

❖ dvouoborová specializace – *služby v kombinaci se speciální pedagogikou*.

Absolventi se uplatní především ve školách zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kde je kvalifikace ve speciální pedagogice požadovaná u všech učitelů, včetně odborného výcviku a učitelů odborných předmětů.

❖ jednooborové specializace

❖ obchod a služby

❖ strojírenství

❖ Studijní programy ve všech specializacích jsou zaměřeny na obecné pedagogicko-psychologické disciplíny, didaktiku odborných předmětů a na odborné předměty příslušných specializací.

Ing. Miroslav Čadílek

Zpráva o nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol ke konci září 2009

✘ NÚOV každoročně zpracovává studii *Nezaměstnanost absolventů středních a vyšších odborných škol*, která vychází z dubnových údajů o počtech nezaměstnaných a zobrazuje situaci čerstvých absolventů škol na trhu práce v rozčlenění podle úrovně vzdělání a skupin oborů, ve kterých se vzdělávali.

✘ Od podzimu 2008 se v české ekonomice projevuje celosvětová hospodářská krize, která měla dopad i na domácí trh práce. Počet pracovních míst v ekonomice se v důsledku recese výrazně snížil a rostla celková nezaměstnanost. To se projevilo i v nezaměstnanosti absolventů a počty nezaměstnaných absolventů škol k 30. dubnu 2009 byly u většiny skupin oborů vzdělání vyšší než v dubnu předchozího roku.

✘ Od června 2009 začala na trh práce proudit *nová vlna absolventů*, hledajících uplatnění. Vzhledem k trvající recesi považoval NÚOV za důležité připravit *mimořádnou zprávu* o vývoji počtů nezaměstnaných čerstvých absolventů škol k září 2009. Vzhledem k tomu, že v této době nejsou k dispozici počty absolventů, kteří ukončili studium v tomto kalendářním roce, není možné pracovat podobně jako ve studiích vycházejících z dubnových hodnot s údaji o míře nezaměstnanosti absolventů a je nutné při porovnání vycházet pouze z údajů o jejich počtech.

✘ Podkladem pro zpracování zprávy jsou údaje o počtech absolventů škol, kteří ukončili studium v uplynulých dvanácti měsících před okamžikem zjišťování a byli evidováni u úřadů práce k 30. září 2009. Je to 19 128 nezaměstnaných absolventů *středoškolské-ho studia a 949 absolventů VOŠ*. Pro srovnání jsou používány i údaje k 30. dubnu 2008 a 2009 a 30. září 2008. Údaje

Počty nezaměstnaných absolventů škol podle kategorií vzdělání

✘ Počty nezaměstnaných absolventů středního vzdělávání jsou zde sledovány jak v členění podle stupňů vzdělání (střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou), tak v hlubším členění. Pro střední vzdělání s výučním listem v oborech s písmeny E a H v kódu, pro střední vzdělání s maturitní zkouškou je členění údajů podle toho, zda je součástí vzdělání odborný výcvik (pak se jedná o obory, které mají v kódu L/o), nebo jde

u absolventů s výučním listem, nicméně v rozdělení podle kategorií vzdělání je vidět, že počet nezaměstnaných absolventů maturitních oborů s odborným výcvikem (kat. L/o) vzrostl v důsledku krize o něco více než u absolventů s výučním listem.

✘ V září 2009 bylo evidováno 949 nezaměstnaných čerstvých absolventů VOŠ, což bylo o 17 % více než ve stejném období loňského roku.

✘ Je zřejmé, že i v pohledu meziročních nárůstů zůstává zachováno pravidlo, že absolventi s vyšší úrovní vzdělání jsou zpravidla nezaměstnanosti postiženi v menší

TAB1: Počty a meziroční nárůsty nezaměstnaných absolventů v členění podle stupně a kategorie vzdělání

Katg. vzděl.	Kategorie vzdělání	duben o8	září o8	duben o9	září o9	duben meziroč. změna	září meziroč. změna
E+H	Střední vzdělání s výučním listem (E+H)	2487	5704	4512	8179	81 %	43 %
Lo	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (L/o)	523	1220	776	1842	48 %	51 %
L5	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (L/5)	652	1832	965	2468	48 %	35 %
M	Střední vzdělání s maturitní zkouškou (M)	2575	5098	3555	6110	38 %	20 %
K	Obecné vzdělávání - gymnaziální (K)	615	449	586	529	-5 %	18 %
K,L,M	Střední vzdělání s maturitní zkouškou	4365	8599	5882	10949	35 %	27 %
N	Vyšší odborné vzdělání (N)	316	814	408	949	29 %	17 %

o odbornou přípravu profesního charakteru bez odborného výcviku (v kódu takových oborů je písmeno M), nebo o obory nástavbového studia po vyučení (v jejich kódu je L/5) a samostatně jsou uváděny gymnaziální obory (skupina 79, v kódu písmeno K).

✘ V souhrnu bylo v září 2009 evidováno na úřadech práce 8 179 absolventů středního vzdělání s výučním listem (v oborech kategorie E a H), což je o 43 % více než ve

míře, díky širším možnostem pracovního uplatnění nebo pokračování ve studiu.

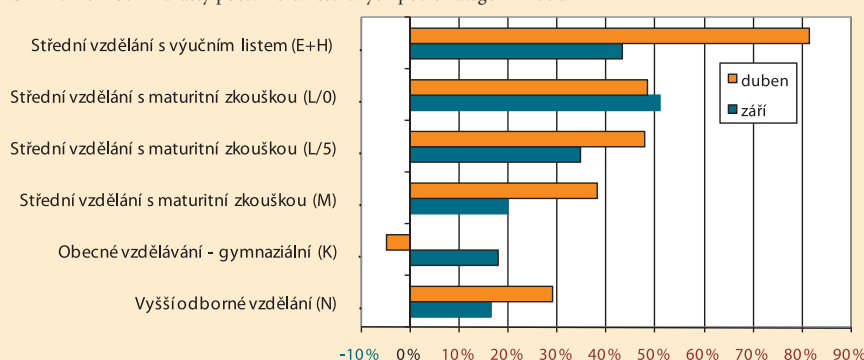
✘ Počty a meziroční nárůsty nezaměstnaných absolventů v členění podle stupně a kategorie vzdělání

✘ Z GRAF1 je zřejmé, že meziroční nárůst dubnových hodnot počtu nezaměstnaných absolventů je ve většině případů výrazně vyšší než byl nárůst v zářijových termínech. K tomu v předchozích letech většinou nedocházelo. Počet nezaměstnaných absolventů se obvykle šplhal do větších výšek v zářijových termínech, protože trh práce vstřebával čerstvé absolventy škol nikoli najednou, krátce po absolvování školy, nýbrž postupně, v delším časovém intervalu. Takže v dubnu následujícího roku už byla situace většinou stabilizovaná – počet nezaměstnaných absolventů poklesl na roční minimum.

✘ Prudkou změnu způsobila hospodářská krize – obrovský nedostatek pracovních sil a velké požadavky zaměstnavatelů na absolventy se právě v období mezi dubnem 2008 a dubnem 2009 překlopily do opačné situace – začala růst nezaměstnanost a výrazně poklesla nabídka volných míst. Výrazně propouštění se zřejmě dotklo i absolventů, kteří si po ukončení školy v roce 2008 našli zaměstnání, ale následně byli již v prvním roce zaměstnání propuštěni a jsou tedy zahrnuti v počtech nezaměstnaných mezi čerstvé absolventy.

✘ Ekonomická krize vážně omezila zájem zaměstnavatelů o absolventy škol, zejména o vyučené, který byl v době vrcholící

GRAF1: Meziroční nárůsty počtů nezaměstnaných podle kategorií vzdělání

jsou zveřejňované MPSV v pololetních statistikách absolventů.

✘ V uvedených tabulkách a grafech jsou porovnávány *meziroční změny* počtů nezaměstnaných čerstvých absolventů v dubnu a září. Zářijová meziroční změna vyjadřuje, o kolik procent se změnil (většinou zvýšil) počet nezaměstnaných evidovaných k 30. září 2009 oproti stavu k 30. září 2008.

stejném období předchozího roku.

✘ V maturitních oborech bylo v září 2009 evidováno celkem 10 949 absolventů středního vzdělání s maturitní zkouškou, což je o 27 % více než v předchozím roce. Z hodnot uvedených v TABULCE1 sice vyplývá, že v souhrnu je meziroční nárůst počtu nezaměstnaných absolventů středního vzdělání s maturitní zkouškou nižší než

prosperity přímo enormní. Absolventi škol zřejmě nejvíce doplácí na nárůst nezaměstnanosti, protože pro zaměstnavatele je vždy jednodušší nepřijmout zájemce o zaměstnání než propouštět zaměstnance.

☒ Obrázek (GRAF2) převzatý z poslední publikace¹ a doplněný o nová data ukazuje pro krizové období jednak prognózaný průběh (tak by měl vývoj vypadat podle každoročního průběhu absorpce v předchozích letech), jednak skutečný růst počtu nezaměstnaných absolventů. Dvojitá čára označuje začátek hospodářské krize, kdy v průběhu období od září 2008 do dubna 2009 místo běžné absorpce absolventů trhem práce docházelo k jejich propouštění a nárůstu jejich nezaměstnanosti.

☒ Poslední zařazené údaje ukazují *prudký nárůst počtu nezaměstnaných absolventů s příchodem nové vlny absolventů v létě 2009*. Na druhou stranu je možno konstatovat, že situace v roce 2005 byla ještě nepříznivější a rozhodující pro postavení absolventů bude průběh absorpce v následujícím ročním období. Varující je ale skutečnost, že mezi zářím a říjnem 2009 poklesl počet nezaměstnaných absolventů oproti předchozím letům jen nepatrně.

☒ Volných pracovních míst celkově je v ekonomice letos v říjnu 35 803 (ke konci září jich bylo 38 844), z toho jen 4 542 je

na počátku ekonomické krize, tedy v době, kdy pracovních míst bylo v porovnání s letošním rokem ještě výrazně více.

☒ Na závěr považujeme za účelné ještě upozornit na problematickou situaci ab-

bude dařit získat zaměstnání. I když situace v jednotlivých skupinách oborů i oborech vzdělání je rozdílná, je na odpovědnosti zaměstnavatelů, aby v oborech, kde měli velký nedostatek pracovníků a kam se jim poda-

TAB2: Odhady míry nezaměstnanosti absolventů středního vzdělávání a absolventů SV přecházejících na trh práce v září 2009

	Kategorie vzdělání	Počet absolventů 09 – odhad	Míra nezaměstnanosti	Pokračují ve vzdělávání prazečně	Počet absolventů na trh práce	Míra nezaměstnanosti
E+H	SV s výučním listem (E+H)	32000	25%	30–32 %	22400–21760	37–38%
Lo	SV s maturitní zkouškou (L/o)	7000	26%	35–40 %	4550–4200	40–44%
L5	SV s maturitní zkouškou (L/5)	7000	35%	18–20 %	5740–5600	43–44%
M	SV s maturitní zkouškou (M)	45000	14%	55–60 %	20250–18000	30–34%
K	SV s MZ - gymnaziální (K)	25000	2%	90–95 %	2500–1250	21–42%

L/o – střední vzdělání s maturitní zkouškou, kde součástí vzdělávání je odborný výcvik

L/5 – nástavbové studium po vyučení

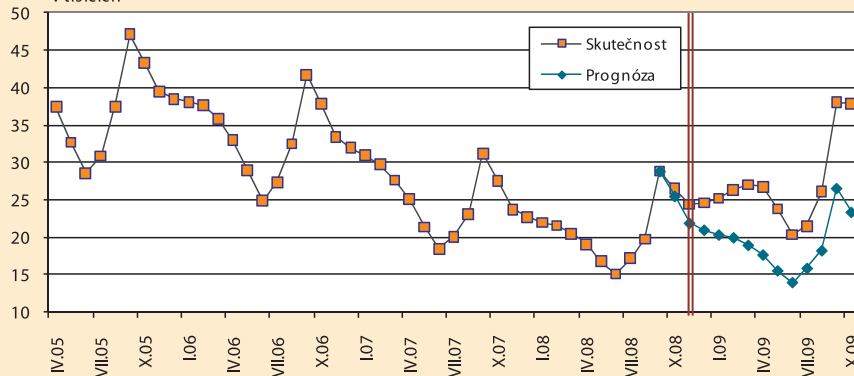
solventů škol *na základě odhadů počtů absolventů jednotlivých kategorií vzdělání* ve spojitosti s údaji o přechodu absolventů do terciárního vzdělávání. Vycházíme přitom jednak z údajů o počtech žáků v posledních ročnících, jednak ze studie o přechodu absolventů středních škol do terciárního vzdělávání². Přestože jsou zejména data o přechodu do terciárního vzdělávání staršího data, lze uvedené údaje považovat za

řilo postupně převést zájem žáků, nedošlo k jejich výraznému zklamání. Jsou podniky, kde i v současné situaci podporují studium v dříve nedostatkových oborech, podstatně ale bude, aby žáci po absolvování zde skutečně získali zaměstnání.

Ing. Daniela Chamoutová, Ing. Jiří Vojtěch

Text byl redakčně krácen a upraven. Celá zpráva o nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol je dostupná na www.nuov.cz.

GRAF2: Prognózaný a skutečný vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol (červen 2005– září 2009) v tisících

uváděno jako místa vhodná i pro absolventy. V říjnu 2008 bylo 130 124 volných pracovních míst (ke konci září jich bylo 139 557), z toho 21 322 pro absolventy. Z toho vyplývá, že nezaměstnaní absolventi z letošní vlny musejí počítat s tím, že budou hledat zaměstnání dříve než jejich předchůdci minulý rok, kteří hledali uplatnění

skutečně kvalifikovaný odhad³ (viz TAB2).

☒ Situace absolventů, kteří skutečně odchází na trh práce, je skutečně problematická. Asi 40% vyučených, kteří odchází na trh práce zůstává nezaměstnaných, a to jak v případě kdy jsou pouze vyučení, nebo získali maturitu – ať již v nástavbovém studiu nebo ve čtyřletém maturitním studiu, které zahrnuje odborný výcvik.

☒ Poněkud lepší je situace absolventů maturitního studia, které neobsahuje odborný výcvik, tedy klasického maturitního studia na středních odborných školách. Přesto skutečnost, že třetina těchto absolventů zůstává bez zaměstnání je také znepokojující.

☒ U absolventů gymnázií je velký rozptyl odhadované míry nezaměstnanosti, daný tím, že je obtížně přesněji určit podíl těch, kteří pokračují ve studiu.

☒ Další situace nezaměstnaných absolventů se bude odvíjet od toho, jak se jim

¹ Chamoutová, D.: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2009. 1. vyd. Praha : NÚOV 2009.

² Kleňhová, M. – Vojtěch, J.: Přechod absolventů středních škol do terciárního vzdělávání. 1. vyd. Praha : NÚOV 2006.

Uvedená publikace i další informace jsou k dispozici na www.infoabsolvent.cz v sekci Absolventi škol a trh práce nebo na www.nuov.cz v sekci Vzdělávání a trh práce.

³ Při určování podílu pokračujících ve vzdělávání bereme v úvahu u vyučených jejich podíl odcházejících do nástavbového studia, u maturantů jejich podíl odcházejících studovat do vyššího odborného vzdělávání a do vysokoškolského studia.

Odborné vzdělávání
informační bulletin
Národního ústavu odborného vzdělávání

Vychází pětkrát za rok

číslo 5/2009 vyšlo 30. listopadu 2009
bezplatně

Adresa redakce a vydavatele:

NÚOV, Weilova 1271/6, 102 00 Praha 10
ředitel: RNDr. Miroslav Procházka, CSc.
tel.: 274 022 111, fax: 274 863 380
e-mail: nuov@nuov.cz, www.nuov.cz

Odpovědný redaktor: Vladimír Voznička

Redakční rada:

PhDr. Z. Franklová,
RNDr. M. Kadlec, PhDr. J. Kašparová,
PhDr. O. Kofroňová, PhD.,
PhDr. H. Marinková, PhD.,
Doc. RNDr. P. Petrovič, CSc.,
RNDr. M. Procházka, CSc., V. Voznička

Grafická úprava: Mgr. Ondřej Suchý

Tisk: Tiskárna ZIKMUND
Pražská 18, Praha 10 – Hostivař

Vedeno pod č. registrace MK ČR 6275
ISSN 1210-7387

